

بررسی مورفولوژی از طریق تجزیه کلاستر در ژنوتیپ های بومی مرکبات

فرهاد رفعت، سیروس نعمت الهی ثانی

اعضاء هیئت علمی موسسه تحقیقات مرکبات کشور

در اثر دگرگشتی یا آلوگامی و نتاج حاصله از بذور و در مواردی موتاسیون شاخه ای در مرکبات، طی سالیان گذشته منجر به تیپهای جدید و متفاوتی در شمال ایران گردیده است که پس از شناسایی و جمع آوری و تکثیر آنها در کلکسیون ایستگاه تحقیقات مرکبات کترا کاشته شده است. به همین منظور تحقیقی بر روی ۳۱ ژنوتیپ، ۱۶ صفت تجزیه کلاستر به روش UPGMA انجام گردید، و نتایج حاصله نشان داد که برش کلاستر از فاصله ۱۵ واحد، ژنوتیپها را به دو کلاستر تقسیم بندی نموده است. کلاستر اول شامل ژنوتیپهای شماره ۳۱ و ۲۲ میباشد و کلاستر دوم بقیه ژنوتیپها را شامل میشود. ژنوتیپهای موجود در کلاستر اول شامل ژنوتیپ های بادرنگ از (روستای کتکله در شهرستان تنکابن) و دورگ مینو در (روستای سی سرای تنکابن) دارای میانگین صفات اندازه دانه گرده، عرض گلبرگ، طول کلاله، طول دمگل، طول و عرض برگ، طول و عرض میوه تعداد بذر در میوه تعداد بذر در میوه قطر پوست، ماندگاری گلهای، طول گوشوارک بالاتری نسبت به ژنوتیپ های کلاستر دوم داشتند اما ژنوتیپ های موجود در کلاستر دوم از لحاظ صفات طول گلبرگ، طول شاخه انتهایی یکساله دارای میانگین بالاتری بود. در این تحقیق به منظور بهره گیری از هتروزیس، صفات مورد مطالعه برای تلاقی و دورگ گیری ژنوتیپهای دوکلاستر و هم چنین به عملکرد بالاتر و ماندگاری گلهای بیشتر از گزینش توده ای در داخل کلاستر اول و دوم میپردازد.